

Súd: Okresný súd Košice II
Spisová značka: 23P/78/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7212209109
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. G.Tomčovčíková Šandalová
ECLI: ECLI:SK:OSKE2:2013:7212209109.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice II samosudkyňou JUDr. Gabrielou Tomčovčíkovou Šandalovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú E. J., L.. XX.X.XXXX, bývajúcu u matky, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné námestie č. 9, Košice, pracovisko Košice II, na návrh matky S. Š., L.. XX.X.XXXX, trvale bývajúcej na G. A. Č.. XX E. T., za účasti otca I. J., L.. XX.X.XXXX, trvale bývajúceho L. M. A. Č.. X E. T., toho času na neznámom mieste, zastúpeného opatrovníkom C.. Š. I., zamestnancom Okresného súdu Košice I, v konaní o zvýšenie výživného takto

rozhodol:

Návrh zamieťa.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Matka maloletej návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 28.3.2012 žiadala, aby súd zmenil rozsudok Okresného súdu Košice II č.k. 27P/195/2007-36 zo dňa 5.2.2008 tak, že výživné určené zo strany otca voči maloletej E. zvýši na sumu 100 € mesačne odo dňa podania návrhu do budúcnosti. K návrhu pripojila fotokópiu rodného listu maloletej E.. Svoj návrh odôvodnila tým, že naposledy bola výška výživného určená zo strany otca voči maloletej E. vo výške 2.000,- Sk mesačne odo dňa 1.9.2007 do budúcnosti, otec maloletej jej však dlhodobo žiadne finančné prostriedky na výživu maloletej neposkytuje, taktiež sa na jej výchove nepodieľa ani žiadnym iným spôsobom, nie sú s ním dlhodobo v žiadnom kontakte, ona má okrem dcéry aj maloletého syna L. J., L.. XX.X.XXXX, z jej družobného pomeru s C. J., ona býva spolu s deťmi v 1-izbovom sociálnom byte, v domácnosti už nie je nikto iný prítomný, maloletá E. je žiačkou 5. ročníka ZŠ v T., má s ňou bežné výdavky, ona je nezamestnaná, poberá rodičovský príspevok vo výške 194,70 € mesačne a prídavky na dve nezaopatrené nepĺnoleté deti vo výške 45,08 € mesačne, o otcovi maloletej nemá žiadne vedomosti, neprejavuje o dcéru dlhodobo záujem.

Štrením pobytu otca maloletej lustráciou v Sociálnej poisťovni, v spolupráci s OO PZ v Košiciach, Mestskou políciou, informáciou z Registra obyvateľstva Slovenskej republiky bolo zistené, že otec sa na adrese trvalého pobytu nezdržiava a súčasná adresa pobytu otca maloletej nie je známa, nachádza sa na neznámom mieste, preto bol otcovi v súlade s ust. § 29 O.s.p. ustanovený opatrovník na zastupovanie v tomto konaní C.. Š. I., zamestnanec Okresného súdu Košice I uznesením tunajšieho súdu sp. zn. 23P/78/2012 zo dňa 3.10.2012.

Súd vykonal dokazovanie vypočutím matky maloletej, kolízneho opatrovníka, listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav:

Opatrovník otca maloletej sa na pojednávanie nedostavil, hoci bol riadne a včas predvolaný, preto súd v zmysle ust. § 101 ods. 2 O.s.p. pojednával a rozhodol bez jeho prítomnosti.

Naposledy bolo o vyživovacej povinnosti otca voči maloletej E. rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Košice II č.k. 27P/195/2007-36 zo dňa 5.2.2008, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 8.3.2008, ktorým rozsudkom súd zvýšil výživné otca voči maloletej E. zo sumy 30% životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa na sumu 2.000,- Sk mesačne, počnúc 1.9.2007 do budúca, ktoré výživné zaviazal otca platiť k rukám matky vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, zároveň určil dlžné výživné, konanie za obdobie od 3.1.2003 do 31.8.2007, zastavil týmto rozsudkom zmenil výrok o výživnom rozsudku Okresného súdu Košice II č. k. 25P/206/2005-25 zo dňa 12.4.2006. Pri tejto úprave výživného súd zohľadnil zvýšené výdavky v súvislosti so starostlivosťou o maloletú, ktorá začala navštevovať základnú školu, na strane otca žiadnu zmenu pomerov súd nezistil, keďže ten sa naďalej nachádzal na neznámom mieste, pričom matka poberala dávku v hmotnej núdzi vo výške 2.220,-Sk a náhradné výživné vo výške 702,-Sk.

Na základe žiadosti tunajšieho súdu Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Košiciach dňa 4.4.2012 oznámil, že otec maloletej bol vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 30.11.2005 do 10.1.2006 a dňa 11.1.2006 bol vyradený pre nespoluprácu a správou zo dňa 10.4.2012 oznámil, že nie je poberateľom ani žiadnych sociálnych dávok.

Zo správy Sociálnej poisťovne Košice, zo dňa 10.4.2012 vyplýva, že otec maloletej nepoberal dávku v nezamestnanosti ani o ňu nepožiadala a nie je poberateľom dávok nemocenského poistenia.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Košiciach zo dňa 4.4.2012 vyplýva, že matka maloletej bola vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie naposledy od 6.3.2009 do 16.1.2011 a bola vyradená na vlastnú žiadosť.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Košiciach zo dňa 17.4.2012 vyplýva, že matke maloletej je od 1.10.2008 vyplácané náhradné výživné pre maloletú E. J. vo výške 66,39 € mesačne, taktiež je jej vyplácaný rodičovský príspevok vo výške 194,70 € a prídavky na dve maloleté deti vo výške 45,08 €.

Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 15.5.2012 vyplýva, že matka maloletej je nezamestnaná, vykonávajúca celodennú starostlivosť o maloleté dieťa, z družobného pomeru má aj maloleté dieťa L. J., spolu s deťmi býva v 1-izbovom sociálnom byte s kuchyňou s príslušenstvom, ktorého je nájomníčkou, v domácnosti nie je nikto iný prítomný, náklady za bývanie hradí výlučne matka vo výške 142 € mesačne za spotrebu elektriny 31 € mesačne a za odvoz komunálneho odpadu v sume 20,90 € za tri mesiace, maloletá E. je žiačkou 5. ročníka ZŠ L. A. D. Č. X E. T., matka prispieva na obеды v školskej jedálni sumou 1,68 € mesačne, ostatná časť nákladov ako aj úhrada pomôcok na vyučovanie je zabezpečovaná prostredníctvom tzv. štátnych dotácií, zohľadňujúc hmotnú núdzu rodiny, maloletá navštevuje hodiny volejbalu, za ktoré matka hradí 10 € mesačne, maloletá má alergiu a za jej lieky matka dopláca 6 € mesačne, iné zvýšené výdavky nemá, otec maloletej sa nachádza na neznámom mieste, nie je mu poskytovaná žiadna sociálna dávka, naposledy mu bola vyplatená v roku 2004.

Matka maloletej vo svojej výpovedi uviedla, že na podanom návrhu trvá v celom rozsahu z dôvodu, že jej príjmy nestačia na úhradu všetkých potrieb maloletej, ktorá je žiačkou 6. ročníka ZŠ, k pravidelným výdavkom uviedla, že hradí poplatok ZRPŠ, za obеды platí 2 € mesačne, keďže sú v hmotnej núdzi, školské pomôcky poskytuje maloletej škola bezplatne, maloletá navštevuje tanečný krúžok, za ktorý platí 20 € mesačne, a aj volejbal, za ktorý uhrádza 10 € mesačne, za lieky jej dopláca 16-20 € mesačne, ďalej uviedla, že má taktiež vyživovaciu povinnosť k maloletemu L., ktorého otcom je C. J., s týmto dieťaťom je na rodičovskej dovolenke, otec maloletej na jej výživu nijakým spôsobom neprispieva, súdom určené výživné poberať formou náhradného výživného, s otcom maloletej nie je v kontakte dlhodobo po dobu 8-9 rokov, nevie kde by sa mohol nachádzať, podávala na neho aj trestné oznámenie, pričom nevedela uviesť v akom je štádiu toho trestného konania, povedali jej, že ho budú hľadať, viac uviesť nevedela, podala i návrh na exekučné konanie, toto doposiaľ realizované nebolo z dôvodu, že sa nepodarilo nájsť otca.

Kolízna opatrovníčka na pojednávaní trvala na písomnom podaní v danej veci, odporučila návrhu matky vyhovieť vzhľadom na preukázaný zvýšený nárast odôvodnených potrieb maloletej, na jej mimoškolské aktivity, ktoré prispievajú k rozvíjaniu maloletej a na zhoršenie jej zdravotného stavu.

Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa ust. § 36 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a 26 sa použijú primerane.

Ak manželstvo, z ktorého pochádzajú maloleté deti, zaniklo smrťou alebo vyhlásením jedného z manželov za mŕtveho a ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, môže súd na návrh upraviť styk maloletého dieťaťa s blízkymi osobami zomrelého manžela alebo manžela, ktorý bol vyhlásený za mŕtveho. Ustanovenie § 25 sa použije primerane.

Podľa ust. § 62 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa ust. § 65 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní.

Výživné ploletých detí upraví súd len na návrh.

Podľa ust. § 75 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa ust. § 76 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Proti pohľadávkam na výživné je započítanie vzájomných pohľadávok prípustné len dohodou. Ak ide o výživné pre maloleté deti, započítanie nie je možné.

Podľa ust. § 77 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Práva na jednotlivé opakujúce sa plnenia výživného a ostatné práva na peňažné plnenia vyplývajúce z tohto zákona sa premlčujú.

Podľa ust. § 78 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia.

Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Výživným sa rozumie zaobstarávanie všetkých životných potrieb pre všestranný telesný a duševný vývoj dieťaťa. Výživné pre dieťa tak slúži nielen k uspokojovaniu jeho výživy v užšom slova zmysle ale aj k uspokojovaniu všetkých odôvodnených hmotných potrieb (šatstvo, obuv, bielizeň a pod.) a aj ďalších potrieb dôležitých k úspešnej výchove dieťaťa (vzdelávanie, príprava na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby). Zmenou pomerov, ktorá odôvodňuje zmenu výživného, stanoveného súdom musí byť takej povahy, aby tu bol reálny dôvod meniť už vydané súdne rozhodnutie. Touto zmenou pomerov nie je akákoľvek zmena v okolnostiach, rozhodujúcich pre určenie výživného, ale musí ísť o zmenu pomerov závažnejšieho charakteru tých okolností, ktoré tvorili podklad pre vydanie skoršieho rozhodnutia, teda o zmenu, ktorá sa výraznejším spôsobom prejaví v pomeroch účastníkov, pričom v tomto prípade bude zvyčajne potrebné, aby od predchádzajúcej úpravy uplynula dlhšia doba.

Vzhľadom na vyššie uvedený zistený skutkový stav a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami, súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku a návrh matky na zvýšenie výživného zamietol z toho dôvodu, že od poslednej úpravy výživného rozsudkom Okresného súdu Košice II č.k. 27P/195/2007-36 zo dňa 5.2.2008, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 8.3.2008, síce nedošlo k zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala rozhodnutie súdu o zvýšení výživného, ktorá zmena spočíva v náraste odôvodnených potrieb maloletej, keďže táto sa stala žiačkou 2. stupňa ZŠ a navyše od ostatnej úpravy výživného uplynuli viac ako 3 roky, ktoré zmeny pomerov sú dôvodnými pre zvýšenie výživného ale za predpokladu zodpovedajúcich pomerov na strane povinného rodiča, t.j. otca. Už v čase ostatnej úpravy výživného sa otec maloletej nachádzal na neznámom mieste a nebolo možné zistiť jeho majetkové a zárobkové možnosti, matka v tom čase bola poberateľkou dávky v hmotnej núdzi a maloletá už navštevovala základnú školu, príjem matky sa v porovnaní s ostatnou úpravou zvýšil, v súčasnosti poberá rodičovský príspevok vo výške 194,70 € mesačne.

Šetrením tunajšieho súdu, taktiež za výpomoci polície nebolo možné zistiť adresu súčasného pobytu otca maloletej ani jeho majetkové a zárobkové pomery, otec žiadne sociálne dávky nepoberá a nie je evidovaný v Slovenskej republike ani ako zamestnanec či samostatne zárobkovo činná osoba, súdu sa nepodarilo zistiť žiadne skutočnosti o otcovi, tieto relevantne nevedela uviesť ani matka dieťaťa, ani orgánom činným v trestnom konaní sa pobyt otca nepodarilo vypátrať, preto súd bol nútený návrh zamietnuť vzhľadom na nemožnosť posúdenia majetkových a zárobkových možností, schopností a pomerov na jeho strane, preto nebolo možné vyhodnotiť ani jeho prípadnú potencialitu jeho príjmov.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 146 ods. 1 písm. a/ O. s. p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku ak konanie mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie na Okresný súd Košice II do 15 dní odo dňa jeho doručenia, v dvoch písomných vyhotoveniach (§ 204 ods. 1 O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa

napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a)

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p.).